

HAJDUFÖLD

Előfizetési ár helyben és vidéken 1 óra 200 K.
(Egy hónapnál hosszabb időre előfizetést nem fogadunk el)
Egyes példány hétköznap 10 K, vasárnap -- K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

Ebredő magyarok és olasz fascisták

Az érdeklődés néhány nappal ezelőtt a magyar fascizmus felé fordult s legújabbban a magyar kormány megalkotta a fascista szervezkedést, amint arról a „Hajdúföld” mai száma is helyén megemlékezünk. Alábbiakban nem a magyar, hanem az olasz fascizmusról s annak az ébredő magyarsággal rokon céljairól lesz szó.

A „liberális” sajtó képtelen-keletlen elismeri azt a hatalmas lendületet, mellyel az olasz fascisták az olasz nemzeti állam biztosítására mentek s nem tagadja annak nagy politikai jelentőségét sem, csupán arra szorítkozik, hogy megnyugvással megállapítsa: a fascizmus tisztára nemzeti érvényesülést szolgál s annak semmiféle antiszemita tendenciája nincs. A fascista iránynak ez a hangsúlyozása és aláhuzása bizonyos gyűlölettel akar lenni a magyar ébredőknek, akik számtalan esetben adtak kifejezést a fascisták iránt érzett rokonszenvének. Hol azt, hol burkolt összehasonlításokban, — melyekben a lapok az olasz fascizmust és a magyar ébredést állítják egymással szembe, — a fascizmust mindig, mint nemzeti életörést, az ébredést pedig, mint antiszemita mozgalmat igyekeznek feltüntetni. Megnyugtathatjuk a liberális lapokat e két mozgalom végső eredője egy és ugyanaz: a **hirtelen nemzeti érzés**. A fascisták éppen úgy mint az ébredők csupán és kizárólag a nemzeti érvényesülést tűzték ki célul maguk elé. Ennek alapján ellenségük mindenki, aki a nemzeti és faji kibontakozás útjában áll, neveztek azt akár liberálisnak, akár szabadkőművesnek, akár dekadenciának, internacionalizmusnak, vagy pedig zsidóságnak.

Mint hogy pedig a két ország faji és társadalmi tagozódása meglehetősen különbözik egymástól, azért látja a liberális sajtó más tendenciájának a magyar ébredést, mint az olasz fascizmust. Magyarországon főként és elsősorban már számarányánál fogva is a zsidóság áll az élén az internacionalis és nemzetellenes mozgalomnak. Természetes, hogy ennek következtében az ébredő magyaroknak az általuk legnagyobb akadályul felismert zsidó tulsullal kell megbirkóznok. Ha Magyarországon nem a zsidóság képviselné az internacionalis és nemzetellenes iránylatokat, egészen bizonyos, hogy az ébredők programja nem lenne egyuttal an iszemita program is. Olaszországban meglehetősen más a helyzet. Az olasz lakosság elenyésző százalékban türte meg a zsidóságot és ennek következtében az megközelítőleg sem tudott akkora politikai, de főként gazdasági túlsúlyt elérni, mint Magyarországon.

Az olasz nemzetre nem nehezedik oly fojtogató sullyal a zsidóság s éppen ezért az olasz nép nem a zsidóságban látja nemzeti életének leg-hatalmasabb akadályát. Ha Olaszország társadalmi, gazdasági és politikai tagozódása ugyanaz lenne, mint Magyarországon, akkor egészen bizonyos, hogy a fascista mozgalom éppen úgy a zsidóság ellen irányulna, mint ahogyan a magyar ébredők irányja. A kapcsolat tehát a két szervezet között egészen közel álló, mert az indító rugók és a cél teljesen megegyeznek a két társadalmi iránynál.

Magyarországon zsidók vezették és vezetik a kommunista, szocialdemokrata és októbrista mozgalmakat, másrésztől ugyanakkor ők az urai a bankhatalomnak, a magyar föld legnagyobb részének, iparnak, kereskedelemnek és a nagy tőkét reprezentáló vállalkozásoknak. A zsidóság e kettős szerepe közül mindég azt találja előtérbe, amely pillanatnyilag rövidebb utat jelent a végső cél elérésére.

Támadták a nyugtmagyarországi felkelőket, mikor azok vértüket ontották az ország egy darabjéért, nehogy bossz (esés) legyen a törszén. Cobdenizmust akornak csinálni ebben az országban, melynek jóformán határai sücsenek, mert az (ha az ország kárára is) egyéni meggazdagodásra alkalmas ad. Támadták a valuta stabilizálására szolgáló devizaközponot, mert veszélyeztette a valutaüzletek milliós hasznát. Támadták a földreformot, mert némi leg gátat vet a zsidóság földbéli gyarapodásának. Három esztendő óta egyebet sem láttunk, mint hogy akár jobb-, akár balszélen is áll ez a faj, mindig internacionalizmusra tör, mert (bár más szempontból) a nagytöke éppen annyira kívánja az internacionalizmus levegőjét, mint a kommunizmus. Ezért ellensége a magyar fajnak a zsidóság, mely a politikában állandóan radikális, a nemzetgazdaságban pedig konzervatív eszközökkel tör az internacionalizmus felé.

Mi magyarok és velünk együtt minden más nemzeti alapon álló nép éppen megfordított politikát igyekezünk fojunkt életének biztosítása végett folytatni. Mi a politikában igyekszünk a nemzeti tradíciók egészen konzervatívizmusára, radikális reformokkal kívánjuk megoldani gazdasági kérdéseinket.

Mi ragaszkodunk a hagyományok politikájához, de célunk a nemzeti társadalom életének gazdasági biztosítása. Mi ragaszkodunk pl. a főrendiházhoz, de ugyanakkor egyik főcélunk, hogy minél több magyar embert földhöz juttassunk. Mi sok kis birtokost akarunk látni, a zsidóság csak nagybirtokot akar szerezni. Mi ragaszkodunk nemzeti hagyományainkhoz és a fennálló társadalmi rendhez, mely egyedül alkalmas arra,

hogy nemzetünk fennállását biztosítja, a zsidóság ellenben internacionalis jelszavakkal forradalomra törekszik.

Minden ponton, ahol mi a nemzeti fejlődést akarjuk előbbre vinni, tehát akár gazdasági, akár politikai, akár társadalmi téren a zsidóság ellenállásába ütközünk. Ez az oka annak, hogy a magyar ébredés élét mindig a zsidóság éri.

Az ébredőeszmé nem úgy fejlődött

ki, hogy először kijelölték az ellenséget és aztán tüzték ki a célt, mint ahogy ezt a liberális lapok állandóan feltüntetik, hanem a kitűzött cél felé való törekvés ütközik bele az ellenségbe. Hogy ez Magyarországon véletlenül éppen a zsidóság, Olaszországban pedig más internacionalis szervezetek, az egyáltalában nem igazolása annak, hogy a két mozgalom végső eredetében nem egy töről fakadt volna.

A fascisták lelki szervezkedését nem üldözi a kormány

A rendőrség megkezdte a fascista vezetők kihallgatását

Budapest, nov. 11. A székesfőváros polgármestere ma reggel kapta meg a belügyminiszternek azt a rendeletét, amely a magyar fascista tábor további működését betiltja. A rendeletet a 11-ik (közjogi) ügyosztálynak adta ki a polgármester s az ügyosztály a rendelet értelmében máris hivatalosan értesítette Friedrich Istvánt és Pók Jánost, hogy az egyesületnek ideiglenes működése is be van tiltva, felszólítja tehát őket, hogy az egyesület további működését szüntessék be.

Budapest, nov. 11. A S Órai Újság közli, hogy a rendőrség megkezdte a fascista tábor szervezőinek és vezetőinek kihallgatását.

A Friedrich—Andrássy-párti jelöltek a választások idején megszervezték a „Darvak” csoportját, ez volt a magva a mostani magyar fascista tábornak. A Darvak az Andrássy—Friedrich-párt jelöltjeit mindenüvé elkísérték és a kerületekben terrorizálni próbálták a választókat. A választások után Friedrichék nem bocsátották széjjel a Darvak szervezetét, hanem először a keresztény koncentráció szolgálatába kívánták állítani; majd amikor ez nem sikerült, megkezdtek a magyar fascizmus szervezését. Friedrich legszűkebb környezete csatlakozott csak a mozgalomhoz és részt vesznek benne a Dinich-testvérek, továbbá Weisz Konrad, Hornyánszky Zoltán, Tasnády Kovács József, továbbá a volt képviselőjelöltek egy

csoportja Pók Jánossal, a Friedrich-párt igazgatójával együtt. Andrássy hívei közül Bogya János tartja fenn az összeköttetést Andrássyék és a Friedrich féle fascizmus között. A Friedrich-féle fascisták szereplését a S Órai Újság szerint teljesen komolytalannak tartják a politikai körök.

Ugyanezen lap írja: Az ébredőkkel is kapcsolatot keresett Friedrich, azonban a legridegebb visszautasításban volt része, miután az ébredők a legnagyobb bizalmatlansággal viselkedtek minden olyan mozgalom iránt, amelyben Friedrichnek szerepe van.

Wolff Károly is idegenkedik a Friedrich-féle fascizmus vezérségétől. A fascisták tábora korántsem olyan nagy, mint amilyenek azt fel akarják tüntetni.

A Nép írja: A politikai élet csendjét hirtelen megzavarta egy belügyminiszteri rendelet, melyet a liberális sajtó jerikói lármája udvarlágással kísért. Most a nagy port felvert kérdés tisztázásába Rakovszky Iván belügyminiszter is beleszólt és a felosztást elrendelő rendeletéhez a következő magyarázatot fűzi:

„Ha a fascizmus magyarnacionalizmust akar jelenteni, semmi kifogásom sem lehet ellene, ha Friedrich István azt hiszi, hogy most vannak az összkapcsolódások és szervezkedés stádiumában, úgy itt csak lelki összkapcsolódásról és lelki szervezkedésről lehet szó, amelyet természetesen nincs módomban és nem is akarok megakadályozni.”

A polgármesteri szék betöltése

Bizottságok a közgyűlési tagok december 28-iki választására — A színház fűtése és világítása

Debrecen város rendkívüli közgyűlése

Debrecen város törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott élénk érdeklődés mellett. A közgyűlés csendben folyt le, csupán a Csokonai színháznak nyújtandó természetbeni segély kérdésénél volt némi vita. A közgyűlést kevéssel 9 óra után nyitotta meg Miskolczy Lajos főispán.

Leiratok, átiratok.

Tudomásul veszi a közgyűlés a

miniszterelnök leiratát Bud János úrnak közlelmezési miniszterre történt kinevezéséről, ugyszintén azt is, hogy Miskolczy Lajost, Hajdu megye és Debrecen főispánját a Kormányzó Bihar vármegye főispáni teendőinek ellátásával bizta meg.

Elfogadják és támogatják Jász-Nagy-Kun Szolnok vármegyének a háborus vagyonok megadóztatása érdekében kelt feliratát.

Ujra Baltazár

Ezután elrendeli a főispán a szavazást a Baltazár Dezső dr. lemondásával megüresedő közigazgatási bizottsági tagsági hely betöltésére. Leadtak összesen 50 szavazatot, ebből Baltazár Dezső kapott 35, Tóth Aurél 15 szavazatot, így szótöbbséggel újra Baltazárt választották meg.

Ebadó, földadó

Elfogadja a közgyűlés az ebadó szabályrendelet módosításairól, illetve az ebadó felemeléséről készített javaslatot, ugyiszintén a földadó fizetésének kezelésében a város mint bérbeadó és bérlők között elnöki vitás kérdések rendezésére kéri tanácsai intézkedéseket.

A polgármesteri állás

Elfogadja a közgyűlés gróf Degenfeld József és társai indítványát a polgármesteri állás betöltése érdekében. Márk Endre felemlíti, hogy a főispán a közelmúltban már ígéretet tett a közgyűlés előtt arra nézve, hogy ez a kérdés eredményre fog vezetni. Az e tárgyban a belügyminiszterhez intézendő feliratot háromtagú küldöttség, amelynek tagjai gróf Degenfeld József, Kun Béla és Jóna János fogja átnyújtani a belügyminiszternek.

Városatyja választás

Vita nélkül elfogadja a közgyűlés Baltazár Dezső és társainak arra irányuló indítványát, hogy a megüresedett választott törvényhatósági bizottsági tagsági helyeket választás utján töltsék be. A közgyűlés ezután megválasztotta a választási bizottságok elnökeit s tagjait a következőképpen:

I. kerület (Csapó-utca) Betöltendő négy hely. Nagy József elnök, Somossy László, Variassy Imre.

II. kerület (Péterfia-u.) Betöltendő egy hely. Dr. Körössy Kálmán elnök, Bárdos Géza, Erdődy Lajos.

III. kerület (Hatvan u.) Betöltendő négy hely. Dr. Bacsó Dezső elnök, Szabó Ferenc, Török Péter.

IV. kerület (Piac-u.) Betöltendő 5 hely. Dr. Haendel Vilmos elnök, Békés Lajos, Pálffy Gábor.

V. kerület (Varga-u.) Betöltésre kerül 1 hely. Uhlarik Béla elnök, Freund Jenő, Sztankai F. Béla.

VI. kerület (Kossuth-u.) Betöltésre kerül 5 hely. Tóth Aurél elnök, Barna László és Nyiri Ernő.

A választást ez év december hó 28-án ojténék meg az 1914. évi névjegyzék alapján.

Adófelszámolási bizottság

Ezután a pénzügyigazgatóság átirata kapcsán megalakította a közgyűlés a jövedelem- és vagyonszámlázási bizottságot. Három bizottságot választottak a következőképpen.

I. bizottság tagjai: Szabó István, Gyarmathy István, Eszenyi József.

II. bizottság tagjai: Uhlarik Béla, Ekly József, Félégyházy János, dr. Szabó Ferenc.

III. bizottság tagjai: Jóna János, Bosznay Dezső, Erdődy Lajos, Variassy Lajos.

A Csokonai-színház

Ezután Kardoss Géza színházgató azon kérelmével foglalkozott a közgyűlés, hogy a színház fűtését és világítását a város vállalja el.

Csűrös Ferenc kulturatanácsnok előterjeszti a tanácsai és a jog- és

pénzügyi bizottság javaslatát, amely 200 öl tuskófa és ??? kilowatt áram megadását javasolja kétmillió korona értékben.

A közgyűlés már majdnem elfogadta az előadó által javasolt támogatást, mikor felállott Zöld József tanácsnok s hosszabb beszédben a természetbeni segély megadása ellen foglalt állást. Márk Endre a természetbeni segély megadása mellett szólalt fel, míg Zelinger Ede és Tervej Tamás ellene szóltak. Tervej szerint elsősorban az iskolának, Közművelődési Könyvtárnak kell megadni a fát, hiszen csak fahiany miatt kénytelenek voltak bezárni, az iskolás gyermekek fűtetlen szobákban dide-regnek. Az iskola, az egyház az elsőrendű kulturintézmény s csak ha

azok ki vannak elégítve, azután jöhet a színház.

Máyer Jenő tb. főszámvéve kéri, hogy a fa és villany mindenkori napiárát számítsák. A közgyűlés ezzel a módosítással adja meg a természetbeni segélyt a színháznak.

A kéményseprők

Ezután a kéményseprőmesterek és munkások munkabér felemelési kérelmét tárgyalta a közgyűlés s elfogadta a tanács előterjesztését, melyszerint ez év november 15 től belsőségen 100, külsőségen 50 százalékkal emelik fel a kéményseprési tarifát.

Több apróbb ügy letárgyalása után a közgyűlés 11 órakor véget ért.

Viharos ülés a ref. presbiteriumban

A debreceni református egyház presbiteriuma tegnap délután gyűlést tartott az egyház tanácsstermében, élénk érdeklődés mellett. A gyűlés igen viharos volt, helyenkint szenvedélyes jelenetek játszódtak le.

A gyűlést Baltazár Dezső püspök imája nyitotta meg, majd Nagy József főgondnok üdvözölte a püspököt amerikai útjáról való visszatérése alkalmából, amit a püspök hosszabb beszédben köszönt meg.

Adományok

Az előkészítő bizottság bejelentette, hogy Kallai Sándor 10 ezer, H. Kiss József városi rendőrkapitány 800, Fulöp Mihály ezredes 2000, dr. Darkó Jenő és Dobi József 1000, a Debreceni Timár Társulat 1000 koronát s többen kisebb összeget adományoztak az egyháznak.

Meghosszabbított mandátum

Ezután elfogadta a presbiterium az előkészítő bizottság javaslatát, hogy az egyházi főgondnok, a presbiterium testületi tagjai, a választott presbiterek negyedrésze s az összes pötpresbiterek 1922 december 31 én lejáró megbízatást egy évre meghosszabbítják. A tárgyalás folyamán Varga Lajos dr. ellenzte a meghosszabbítást, mivel az az egyház alkotmányába ütközik s új választás kiírását kéri de indítványával egyedül maradt. Varga fellebbezést jelentett be a határozat ellen.

Az egyház szavazatai

A presbiterium ezután a maga 10 szavazatát az egyházmegyei esperesi állásra F. Varga Lajos nagyrabéi lelkészre, a gondnoki állásnál Kulán Imre kuriai bíróra, a lelkész-tanácsbírói állásnál Debrecenből Uray Sándor és Révész Imre lelkészre, a világi tanácsbírói állásnál Keserű Lajos kuriai bíró, törvényszéki elnökre, Nadányi Imrere, Vasdy Lajos tanfőügyelőre, dr. Marjay Péterre (Derecske) és Szabó Ferencre, a két világi jegyzői állásnál Szeremley Bélára és Fráter Lászlóra adja le.

Szele Györgyöt újból megválasztották

Ezután a felsőleányiskolai igazgatótanács elnöki állását töltötte be a presbiterium, amelyről Baltazár Dezső püspök lemondott. Baltazár elődje ebben a tisztben Szele György lelkész volt, akit azonban tavasszal egy hazafias ünnepélyel kapcsolatosan, amelyet a MANSz rendezett,

lemondásra kényszerítettek s úgy lett az utódja Baltazár.

Az előkészítő bizottság Szele György újbóli megválasztását javasolja, aki azonban előrehaladott korára való tekintettel bejelentette a presbiteriumnak, hogy nem vállalja az ismételt megbízatást s maga helyett Rávéz Imrét ajánlja.

Erre Baltazár Dezső püspök szólalt fel s kérte, hogy jöjjön el a megértés, szeretet. Ha érte is sérelem Szelét, ha zokon is esett neki valami, feledje el.

Ezután Szele a presbiterium óvó-cíjja közepette bejelentette, hogy újból elvállalja az elnöki megbízatást. Szelét elismerésképpen s elégtételadésként hosszasan ünnepli a presbiterium.

Kálvin-tér

Elfogadta a presbiterium Ecsedy István dr. indítványát, hogy az Egyház-teret Kálvin-térnek kereszteljük el s evégből megkeresik a városi tanácsot.

Tudomásul veszik, hogy Baltazár püspök Zámory Sándort vette segédlelkészül maga mellé, Molnár Ferenc lelkész pedig Peleskey Sándort.

Községi takarékpénztár vagy zsidóbank?

Ezután a gazdasági bizottság javaslatát tárgyalta a presbiterium az egyház pénzének gyümölcsöző elhelyezéséről. Javasolja, hogy az egyház pénzeit az Általános Forgalmi Bankban és a Hitelbanknál helyezték el, mint amely két bank legtöbb kamatot fizetne: 6 percentet. (És ami szüntén nem utolsó ajánlólevél: mind a kettő — református.)

Varga Lajos dr. külön határozati javaslatokat nyújt be. Ellenzi, hogy az egyház pénzeit a kiszípolozó bankoknál helyezték el s ezáltal, ha közvetve is, támogassák a bankok kizsákmányoló munkáját. Az egyház pénzeit altruista alapon működő intézetben kell elhelyezni. Altruista pénzintézet megalapításával kellene fellépni s tovább menve, községi takarékpénztárt létesíteni. Indítványozza, hogy az egyházi tisztviselők, presbiterek ne viselhesenek nyeresz-kedésen alapuló bankvállalatoknál tisztséget. (Nagy zaj.)

Ekly József visszautasítja ezt a szeriáté „kommunista izü“ head-ványt. (Hogy hol van itt a kommunizmus, arra a kérdésre adós maradt a felelettel és adós is fog maradni.)

Kun Béla felszólalása után Márk

Endre és Varga Lajos között a lelkiismereti összeférhetlenség miatt heves vita támad, amely a személyeskedés terére csap át.

A presbiterium ezután napirendre tért Varga határozati javaslata felett s a gazdasági bizottság javaslatát fogadta el.

Egy házeladás körüli

A gazdasági és előkészítő bizottság javasolja, hogy adjak el a Széchenyi-utca 8. számú házat 4 millió és 150 ezer koronáért zsidóknak, Friedländer Mórnak és Vilmosnak. A presbiterium rendkívül heves vita után 27 szavazattal 19 ellenében úgy határozott, hogy a házat nem adja el. A többségnek főként az a kifogása volt Baltazárék javaslata ellen, hogy így az egyház háza zsidó kézre kerülne.

Baltazár leinti Vásáryt és Eklyt

Több apróbb ügy letárgyalása után Szabó Lajos kántor ügyét tárgyalta a presbiterium. Szabó Lajost ugyanis a lakáshivatal tőmérdek meghurcoltatás után kitépte a lakásból s az, nehogy az esőben keljen föltönie az éjszakát, elfoglalt egy éjszakára a Kossuth utcán egy üresen álló lakást, amelyet azonban már másnak utaltak ki. Eniatt a gazdasági bizottság Szabó Lajos énekvezér ellen a büntető és fegyelmi eljárás megindítását javasolja.

Ekly József és Vásáry István dr. városi tanácsnok rendkívül erőyes hangon keltek Szabó Lajos kántor védelmére. A türelős, szuevédélyes hangok csak úgy röpöködeak a levegőben. Ekly többek között kijelenti, hogy ha Szabó ellen eljárást indítanak, rögtön lemond a presbiteri állásáról.

A vita végén Baltazár püspök szólalt fel. Olyan hangok hallatszóttak itt, — mondotta — olyan erős kifejezések, amelyek eddig itt teljesen idegenek voltak. Csodálkozom, hogy Ekly presbiter ur így megfélekedezett magáról, bár ő később bocsánatot kért. Ugyanez állt Vásáry István urra is, aki szintén elragadtatta magát. Ha ilyen hangok homósodnak meg itt, kénytelen leszek magamat folytonos távolmaradással kivonni a presbiteri munkából.

A presbiterium végül úgy döntött, hogy Szabó Lajos kántor ellen semmiféle fegyelmi és büntető eljárást nem indít.

Több kisebb ügy letárgyalása után a presbiteri ülés véget ért.

Verbőczy művészestély

A tudományegyetemi jogi kari „Verbőczy“ bajársi egyesület tegnap előelő közönség jelenlétében sikerült művészestélyt rendezett. Magyar Imre zenekara precíz előadott nyitányával kezdődött a művészestély. Enyedy Imre hatásosan szavalt egy melodramát. Zongorán Tóth Erzsike kísérte finoman. Páricsy Pál hegedűszóval ismét bizonyosságot tett kiforrott művészetről.

Erdődy Lili, a Csokonai színház művészestélyje Emőd verseket adott elő kitűnő interpretálásban. Sok tapsot kapott s a közönség alig akarta leengedni a színpadról. Osztatlan feltűnést keltett Fábry Babó, aki kiforrott technikával, ritka könnyedséggel, plasztikusan adott elő modern táncokat. Zongorán megértő finomsággal Papp Olga kísérte. Hatásosan szavalt Radetzky István és nagy sikere volt egy dialógban Gabala Ibolyának. Muray Károly kis vigjátékában Szathmáry Rozsnyó Györfy Kára, Török Erzsébet, Papp Györfy Endre tűnik ki, de a legnagyobb sikert a kis Simon Laci aratja. A közönség egy kellemes est emlékező távozott.

Férfi öltönyök 4400 kor.-ért gummikabátok, raglánok, bőrkabátok óriási választékban kaphatók „HAJDUSÁGI“ ruhaüzletben Piac-utca 67. Frohner szálló épület.

Megjegyzések

röpködnek, különféle kommentárok kísérik azt a megerősödést, mely a lapunkat kiadó nyomdávalalatt részvénytársaságnál, újabb tőke bevonása folytán bekövetkezett. Ezekre a megjegyzésekre most már fölösleges bővebben reflektálni, hiszen az MTI. debreceni fiókjának legutóbbi számunkban közzétett nyilatkozata már magában foglalja a feleletet arra a cikkre is, melyet délutáni lapunk vasárnapi száma ad.

Miután az világosan megállapítja, hogy a Magyar Távirati Irodának nincs érdeklődése a Hajdúföld kiadó vállalatnál és érdeklődését a jövőben sem kívánja vállalni, az ezen föltesre épített minden következtetés, a feltevés megdőltevel szintén elesik.

Mindenestre különös és legalább is elhamarkodott dolog már előre bíráltni és elítélni azt az „irányváltó”-t, melyről maga a támadó sem állítja, amint hogy nem is állíthatja, hogy a jövőben be fog következni.

Savanyu a szálló. Az a névsor, mely a T. H. érdeklődésének a Hajdúföld nyomdávalalatt igazgatóvá választani óhajtott jelöltjeit foglalja magában, kétségtelenné teszi, hogy ez az érdeklődés meg akarta kaparintani lapunkat s még csak szeméremérzetből sem akarta a régi vezetőségnek hirmondóját sem bennhagyni, magát dr. Lindenberger Jánost is idevære tette. Ha ők győztek volna, ez csakugyan halálát jelentené a Hajdúföld kezdetől máiglan követett irányának.

Itt említjük meg, hogy Seiwert Ede ur, akinek neve a T. H. által kiadott ellenzéki igazgatói névsorban szerepelt, arról értesít bennünket, hogy neki még csak tudomása sem volt a neki kiosztott „statiszta szerepről.” Nem állhatjuk meg, hogy szép leveleiből néhány sort itt ne közöljünk. Ime:

„Engem ugyanaz a nemzeti és keresztény érzés hat át, mint mind azokat, akik a „Hajdúföld”-et irányítják és épen ezért őszinte örömmel adok kifejezést, amikor az igazgatóság összetételében garanciáját látom annak, hogy a „Hajdúföld” tántoríthatatlanul nemzeti és törhetetlenül keresztény irányzatú munkáját ebben a zsidó, liberális szabadkőmives városban továbbra is sok sikerrel folytatni fogja. A királykérdésben díreggáló álláspontunk nem választhat el bennünket a nemzeti és keresztény öntudat kifejtésére irányuló munkánkban...”

Megszívlelésre ajánljuk ezeket a gondolatokat a T. H.-nak.

Ezek a mi megjegyzéseink a „Megjegyzések”-re.

— A szovjetkormány korlátozza a szervezkedési szabadságot. Az orosz szovjetkormány nagyszabású akcióra készül a szervezkedési szabadság ellen. A népbiztosok állandóan félnek attól, hogy a munkásság a tulszabadságban szabotálni fogja a szovjet rendelkezéseit. Ezért a Moszkvában székelő szocializálási népbiztoság rendeletet dolgoz ki a szervezkedési szabadság korlátozására, amit rövidesen életbe is fognak léptetni.

Szabadkereskedelem és a Baross Szövetség

Talán sohasem esett annyi szó a szabadkereskedelemtől, mint mostanában. Szaklapok hemzsegnek a különféle nyilatkozatoktól, előadásokat tartanak, kül- és belföldi szaktekinélyeket interjúvolnak meg. Az egész kavardásból leginkább az világlik ki, hogy a kereskedelmi érdekeltségek, természetesen főként liberális árnyalat, teljes vehemenciával szállanak sikra a mellett az elv mellett, amely a kereskedelmi érintkezést minden korlátoktól mentesíteni törekszik.

Nem kell hozzá magyarázat, hogy a kereskedelmi köröknek ez a része teljesen egyoldalulag, egyedül a saját érdekeszméiketől táplálva, követelik a vámhatárok felszabadítását, holott ha igazságosak akarunk lenni, oly megoldást kell találnunk, mely az összes faktorokat, tehát a termelőt, közvetítőt és fogyasztót egyaránt kielégíti. Mert hiszen ehhez a nagyfontosságú kérdéshez nem pusztán a kereskedelem érdeke fűződik, hanem az ipar is s talán nem kis mértékben a fogyasztók tömegének is van némi beleszólása a dologba.

A free-trade elvének hangoztatása igen kecsesgöngyölög hangzik, azonban ma nem a béke boldog óráit éljük, amidőn meg volt a nemzetek egymásközti szabad érintkezése, hanem valami olyas világban élünk, amely békének nevezhetik ugyan, de rosszabb a háborúnál. Teljes gazdasági elkülönülés között élnek egymás mellett, sőt egymás szomszédságában az egyes államok, a legteljesebb splendid isolation-ban mely mellett nemcsak a valutáris különbözőségek képezik a legnagyobb forgalmi akadályt, hanem a mellett a védvámok drótszövényével is körülkerítik országait. Határzáratok, védvámok, retorsiók, forgalmi korlátozások jellemzik a mai helyzetet.

És ilyen állapotok közepette kívánják ettől a kis országtól, hogy megnyissa határait a sok cseh bővlinak s hitvány osztrák portékának s hagyja beözönlenni a sok nélkülözhető iparcikket, haladó valutánk végleges tönkre tételére. Ezt kívánják a szabadkereskedelem apostolai, a freetradererek, közgazdaságunk szájas pacifistái s még csak nem is szígyenlik magukat ezek a jó „hazafiak”. Pedig nem kívánják, hogy egyebet, mint anno 1918, hogy t. i. bontsunk meg mi elsősorban közgazdasági védelmi állásunk elzárt frontját s a többi majd jön utánunk. A nyakunkra hoznak külföldi elméleti bölcseseket, akik idegenben vizet prédikálnak s otthon bort isznak, hogy megbolygassák a magyarság gyenge hadsoraikat. Nem, nem kérünk a közgazdasági Wilsonokból, a magyar viszonyokhoz nem is könnyítő idegen „tekinélyekből”, mert mi a magunk erejéből a a magyarság szent érdekeinek szem előtt tartásával óhajtjuk a nemzet kátyuba jutóit szekerét kirántani a nemzetközi pocsolyából.

Politikailag már egyszer megégette száját a magyarság, hogy a pacifista elméleti bölcsesekre hallgott. Vigyázzunk, ugyanaz be ne következék gazdasági téren. Óvakodjunk a külföldi példák szolgálai lemásolásától. Minden eszme lehet szép és jó, de csakis úgy, ha az a hazai viszonyokhoz alkalmazható. Sokat kellett a Baross Szövetség-

nek tűrnie, mert volt bátorsága a szabadkereskedelem jelszavával szemben, melyet a közvéleménybe beledobtak és jobb ügyhöz méltó buzgalommal propagálnak, szembehelyezkedni, mert volt bátorsága kimondani, hogy ami gazdasági viszonyaink még ma is háborusak s ennél fogva politikai s gazdasági öngyilkosság volna a szabad forgalomra való hirtelen áttérés. Azt mondják, szabad forgalom mellett olcsóbb lesz az élet s mi történt? Mióta belföldön a kötött forgalom megszűnt, azóta a buzdától kezdve minden dru és iparcikk horribilis mértékben megrágtult.

Kossalka János dr. a szabadkereskedelmi elvek alapos ismerője fogja egyébként e tárgyról nagy érdeklődésre számot tartható előadását megtartani a Baross-Szövetség november 18-iki debreceni nagygyűlésén.

Segítsünk diákfiainkon!

Kollegiumunk vezetősége elhatározta, hogy kevés szünetelés után feleleveníti azt az ősi szokást, melynél fogva az ugynevezett ősi segélygyűjtés foganatosítása céljából tanulóifjai kiküldésével felkeresi a nemes város lakosságát s készpénz vagy terményadományt kér a kollegiumi tápintzettel számára. Jól tudom, hogy városunk közönségének jó szívét száz meg száz fele segélygyűjtő akció keresi és találja meg ezidő szerint adományokért. Ennek ellenére is veszünk magunknak bátorságot, hogy ősi szokásunk alapuló igényünkkel fogva mi is segedelemért forduljunk városunk nagy közönségéhez.

Jó reménységgel, teljes bizodalommal kérem a nagyérdemű közönséget, hogy méltóan a régi szokáshoz, a nagy szükséggel küzdő kollegiumi tápintzettel ne tagadja meg hathatós támogatását. Ifjaink november hó 15-én fognak indulni s folytatni fogják a gyűjtést két, esetleg három napon át. Kedvezőtlen idő esetére néhány nappal későbbre marad a város feljárása. — Karai Sándor, kollegiumi igazgató.

Jóvátétel

Jóvátétel... Hát hogy teszed jóvá, Nagykepi nép, a büneidet? Csonkát, bennét élet-evalóvá, A holtat élővé vajon mint teszed? Buta vakságodban amit leromboltál: Hogy épül fel újra a sok ledőlöt oltár?

Jóvátétel... Hát hogy teszed jóvá E minden méltóval megrontott világot? Nagykepi nép! Hogy válik áldássá A fejedre hulló milliónyi átok? Martir millióknak nincs szájában étel! Ti, ti... nagykepiék! Lesz-e jóvátétel?!

TIKOS ANDOR.

NAPONTA FRISS
hideg felvágottak,
csemegeajatok, desszertek,
halkonszervek
Piac-u. 51.
Telefon 70.
Csanaknál

— Szünet a tanonciskolában. Tudatja az iparostanonciskola igazgatósága az érdekelte munkaadókkal, hogy tűzifa hiányában a fiu és nőiparostanonciskolában a tanítás bizonytalan ideig szünetelni kénytelen.

HIREK

1922 november 12. (Vasárnap)

Prot.: Jónás) Kath.: Jónás.

A Meteorologiai Intézet időjárás-jelentése: Száraz idő várható, gyenge éjjeli fagyokkal.

Egyetemi Könyvtár d. e. 10—12-ig.

Városi Múzeum délelőtt 9—12-ig, délután 2—6-ig.

Csokonai-színház este fél 8 órai kezdettel „Magdolna” drama, délután „Lili baronó”.

A Tis a István Tudományos Társaság előadása délelőtt 11 órakor a kollegium dísztermében. Előadók: barabási Kun József és Belák Sándor egyetemi tanárok.

Az Iparos Ifjusági Egyesület alakuló közgyűlése délelőtt 10 órakor az Ipartestület kistanácstermében.

Az Iparos Dalegyület dalos délutánja délután 4 órakor a Kereskedelmi Akadémia dísztermében.

A Leány Club rendez. clubdélutánja 3 órakor a Svetits-intézetben.

DEAC—DTE football kupamérkőzés délután 2 órakor a nagyerdei pályán.

DVSC—DKASE foobalmerkőzés délután 2 órakor az Ügető-téren.

Gyógyszertárak közül vasárnap délután és éjjel szolgálatot tartanak: Muraközy (Hunyadi-u. 5), Bocskay (Cegléd u. 22), Megváltó (Piac-utca 18.) Sas gyógyszerár (Hatvan-u.)

1922 november 13. (Hétfő)

Prot.: Szaniszló. Kath.: Szaniszló.

Egyetemi Könyvtár 9—12. Délután 2—6 óráig.

Csokonai-színház este fél 8 órai kezdettel „Karinin Anna”.

A 39-es bajtári egyesület választmányi ülése délután 5 órakor a városházán.

A Derecskei Nemzeti Liga választmányi ülése délután 6 órakor a városházán.

A Népzerű Főiskolán előadást tartanak Illyefalvy Vitéz Géza és Varga Zsigmond egyetemi tanárok d. u. 5 és 6 órakor a kollegiumban.

A Baross-szövetség választmányi ülése este fél 9 órakor hivatalos helyiségében. Gyógyszertárak közül éjjeli inspekción tartanak: Kossuth, Nap, II. Rakóczi, Nap Csokonai.

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál: Gábor András s. lelkész, délután 5 órakor prédikál: Derencsényi István teológus. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál: Ladányi Zsigmond segédlelkész, délelőtt 11 órakor prédikál: Peleskey Sándor s. lelkész, délután 2 órakor prédikál: Marton Sándor segédlelkész. — Kossuth utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál: Molnár Ferenc lelkész, délután 5 órakor prédikál: Dr. Ferenczy Gyula egy. tanár. — Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor prédikál: Szele György lelkész, délután 2 órakor prédikál: Ladányi Zsigmond s. lelkész. — Ispatólyi templomban délelőtt 10 órakor prédikál: Baja Mihály lelkész, délután 2 órakor prédikál: Papp Imre s. lelkész. — Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál: Zámory Sándor segédlelkész. — Kórházi Istentiszteletek: a belső klinikai telepen prédikál: Szatonnás János, Perpéthy Ferenc és Barcza József teológusok.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap délután fél 4 órakor. Kollegium fődíszint 5. sz. ajtó.

A Keresztény Ifjusági Egyesület f. hó 12-én, vasárnap a Tiszántul keresztény ifjusága számára Derecskén tartandó konferenciára megy. Indulás reggel 6 órakor a pályaudvar előtti térről. Felkértenek a tagok s akik ezen a konferencián résztvenni óhajtanak — a pontos megjelenésre.

Vasárnapi iskolák Kossuth-utca 75. sz. a. délelőtt 9 órakor, Dóczy-intézetben délelőtt 9 órakor, Leány-utcai iskolában délelőtt 9 órakor, Csonka-utcai iskolában délelőtt 9 órakor, Pacsirta-utcai iskolában délelőtt 9 órakor, Diakonissza-Olthonban délelőtt 9 órakor, Kollegium fődíszint I-ső kapu 5. sz. ajtó délelőtt 11 órakor, Csap-utcai iskolában délelőtt 11 órakor, Homokkerti imaházban délelőtt 11 órakor.

A Templom Egyesület vegyes énekkora tanulási óráit hetenként egyszer csütörtökön este tartja a Kollegium ének- és zenetermében. Este 6—7-ig a hölgyek és 7—8-ig a férfiak részére. — Új tagok felvétele ugyanott. Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

Kulcsár Imre és Fia

Mindenféle katonai és cikket viszonteladásra

egyenruházati EGYHÁZ-TÉR 4. SZ. is tart. — Egyedüli szaküzlet. Nagytöpl. jobbra.

Tud. egyetemi, leány- és fiu diak sapskagyártás.

A rom. kath. templomban ma, vasárnap fél 7, 7, 8, 9, és fél 12 órákor csendes szent misék, fél 10 órákor énekes szent mise, utána szent beszédet mond: dr. Lindenberger János prépost-plébános. Délután fél 4 órákor szent olvasó imádság, 4 órákor szent beszédet mond: erdódi Bakacs István s. lelkész, utána Litánia áldással.

Az ág. hitv. ev. templomban (Miklós-utca 3. sz.) Az istentiszteletet f. hó 12-én, vasárnap délelőtt 10 órákor dr. Révész Imre ref. lelkész végzi. Pallagon délelőtt 11 órákor istentiszteletet tart Farkas Győző ev. lelkész.

A Népszerű Főiskola 6 hetes programja. Hétfőn dr. Illyefalvy Vitéz Géza mondja el összefoglaló birálatát a szocializmusról. Utána hat órákor új s az eddigiekhez méltó előadás-sorozat kezdődik: dr. Varga Zsigmond ny. r. tanár az Isten és az ember közötti viszony kérdését vizsgálja a különböző vallásokban Szerdán dr. Mitrovics Gyula, a kitérdő esztétikus vezeti be a közönséget a magyar esztétika történetébe. Pénteken dr. R. Kiss István tartja ebben a ciklusban első előadását, amelyben azt az érdekes kérdést oldja meg, hogy lehet-e tárgyilagos megismerés a történelemben. A nyelvtanfolyamok szombatban megalakult csoportjai hétfőn kezdik meg működésüket.

Házasság Kövendi István a Dunántúl Ált. Bizt. Rt. titkára f. hó 16-án csütörtökön délután 4 órákor tartja esküvőjét Ungváry Margitka urleánnyal a Nagytemplomban.

A Csokonai-kör felolvasó délutánja nov. 17-én. Felolvasó délutánjainak sorát ez évben is a költő születésnapján, november 17-ikén, pénteken délután 5 órákor nyitja meg a Csokonai-kör a kollégium dísztermében. Az ünnepélyre sikerült megnyerni Halassy Mariskát, a Csokonai színház művésznőjét, aki Lilla dalokat fog szavalni. Továbbá Jakab Ödönt egyik legkiválóbb mai írónkat, a Kisfaludy-Társaság tagját, ki az „Árgirus királyfi“-val és „Szilágyi és Hajmási“-val s szebbnél-szebb lírai költeményeivel is örökre megmaradó nevet szerzett magának irodalmunkban. Ez alkalommal elbeszélő költeményeiből olvas fel. Hasonló kiemelkedő pontja lesz a műsornak dr. Zsigmond Ferenc református főgimnáziumi tanár szabadelőadása, ki Csokonai és Petőfiről szóló értekezésével ezúttal mutatkozik be Debrecen közönségének. Kiváló essayírói talentumát a Magy. Tud. Akadémia a múlt évben azzal ismerte el, hogy az Ordódy-jutalommal tüntette ki. A kollégiumi kántus Csokonai-dalokat énekel. A meghívókat a napokban bocsátja ki a Kör elnöksége.

Eljegyzés. Hulka Ede és özv. Máthé Lajosné jegyesek.

Székely Imre visszatért Debrecenbe. Székely Imre, a két évvel ezelőtt betiltott „A hírlap“ című délutáni lap volt szerkesztője és laptulajdonosa tegnap Bőcsből váratlanul visszatért Debrecenbe s jelentkezett a debreceni rendőrségen, amely a jelentkezést tudomásul vette. Székely Imrét a nemzeti hadsereg bevonulása után, 1920 március közepén letartóztatta a rendőrség, majd felszállították Budapestre, ahonnan azonban Székely csakhamar Bécsbe költözött. Az ügyesség annak idején indított ellene bünyádi eljárást, de az nem járt pozitív eredményel.

Paricsy Pál hegedűművésznek f. hó 15 re a városi zenedében tervezett hangversenye, mint értesülünk, közbejött akadályok folytán bizonytalan időre elhalasztott.

Az orosz menekültek emigrációs joga. Bécsből jelentik: Svájc, Észt és Lettország és most legújabbán Románia is közölték a Népszövetség genfi főtítkárságával, hogy elfogadják a Népszövetség összes rendelkezéseit az orosz emigránsokra vonatkozólag. A csatlakozásnak nagy jelentősége van ebben a kérdésben, mert ezzel elismerték az orosz menekültek emigrációs jogait.

Az Unger-család gyászja. Unger Gusztáv ny. kuriai bíró, volt ügyvéd, a debreceni róm. kath. elemi iskolák elnökének halálával kapcsolatban több lap adataiban is téves és sok tévedésre okot adó hírt hozott. A megboldogult földi maradványait ideiglenesen Sátoraljaújhelyen helyezték el, miathogy azonban évekként ezelőtt elhunyt hitvese s három gyermeke Szatmáron a családi sírboltban fekszenek, a gyógyszerész családnak az a szándéka, hogy alkalmasabb időben őt is odaszállítja. November 14-én délelőtt fél 10 órákor a róm. kath. plébánia templomban a megboldogult lelki üdvéért engesztelő szent mise áldozatot fog a család bemutatni, melyen a róm. kath. elemi iskolák testületileg fognak részt venni.

Angol-Magyar Bank R. T. debreceni fiók helyiségeit Kossuth-utca 21 szám alá helyezte át. A Kereskedelmi és Gazdasági R. T. és M. netjegyző a u. yanott. Telefon 3, 10, 85.

A Debreceni Székely Társaság jubileumi ünnepségére a meghívók szétküldtek. November 19-én, vasárnap d. e. 11 órákor lesz a Vigaszínházban az emlékünnepély, melynek a műsora a következő: 1. a) Ünnepi dal. Szabadostól. b) Rákóczi Ferenc imádsága. Káldy Gyula átiratában. Előadja a Debreceni Városi Dalegylet Mácsay Sándor vezetésével. 2. Megnyitó beszéd. Tartja dr. Darkó Jenő egyetemi tanár, a Székely Társaság elnöke. 3. Üdvözlések. 4. Jakab Ödön: Éa nem bírom tovább... Petőfi: A székelyek. Szavalja Halassy Mariska. 5. Jelenítés a Székely Társaság 20 éves működéséről. Előadja dr. Bartha Károly tanár, a Székely Társaság titkára. 6. a) Bujdosók éneke, b) Bujdosó dala, c) Kuruc-dal. Káldy Gyula átiratában. Előadja a Városi Dalegylet. 7. „Petőfi és a székelyek“ címmel előadást tart dr. Jancsó Benedek egyetemi tanár, a Népies Irodalmi Társaság elnöke. 8. Irredenta dalok. Mácsay Sándor átiratában. 9. Hymnus Erkel Ferentől. Előadja a Városi Dalegylet. Belépő-díj nincs, azonban önkéntes adományokat a Menekült Főiskolai Hallgatók-járára köszönettel fogadnak. A Vigaszínházban tartandó emlékünnepélyre, valamint a Máv. műhelytelepen rendezendő Erdélyi Estre és a társas vacsorára előjegyzéseket lehet eszközölni a Menekültügyi kirendeltségen (Simonffy-u. 1. c. I. em.)

A jugoszláv jóvátételi vasutvásárlások. Belgrádból jelentik: A közlekedésügyi miniszter beszámolt az ez év október 22-én történt jóvátételi vasutvásárlásokról. A jóvátételi számla terhére 261 mozdonyt, 4095 csukott, 3836 nyitott és 321 egészségügyi vagonot vásároltak Németországtól.

Kereskedelmi és Gazdasági R. T. helyiségeit a Kossuth-utca 21 szám alá helyezte át Angol-Magyar bankfiók ugyanott. Telefon 3, 10, 85.

Felkérjük helybeli és vidéki előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetésüket megújítani, nehogy kénytelenek legyünk lapunk küldését megszüntetni.

Iparosok figyelmébe!

Az iparos ifjusági egyesület ismét megkezdte működését. E célból f. hó 12-én vasárnap d. e. 10 órákor az Ipartestület kitanácstermében alakuló közgyűlést tart, melyre az önálló iparosokat és iparos munkásokat tisztelettel meghívja a fentartó Bizottság.

A Ker. Nemzeti Liga debreceni osztálya f. hó 13-án hétfőn d. u. 6 órákor a városháza kis tanácstermében rendes havi választmányi ülést tart, melyre a választmány tagjait és uton hívom meg. — Dr. Pórszász Károly főtítkárs.

Jugoszláviából számúzik a gól belüket. Szabadkáról jelentik: A mitrovicai postaigazgatóság értesítette az összes jugoszláviai német lapok kiadóhivatalait, hogy ezentul nem továbbítja azokat az újságokat, melyeknek címe gót betűkkel van írva. A posta csakis latin, vagy cirilbetűs címmel ellátott küldeményeket továbbít.

Jugoszláviában ingyen utazhatnak a hadirokkantak. Belgrádból jelentik: A közlekedésügyi miniszter átiratot intézett a hadirokkantak országos szövetségéhez, értesítve a szövetséget arról, hogy a hadirokkantak a szövetség által kiállított igazolvány alapján díjmentes utazási kedvezményt kapnak.

Törvényesíteni kell Jugoszláviában minden vadházasságot. Belgrádból jelentik: Érdekes törvénytervezet dolgozik a jugoszláv belügyminiszter: kényszer útján készül eljárni a túlszaporodott vadházasságok ellen. A rendelet egyik főintézkedése szerint a rendőrség felhatalmazást nyer a vadházastársak rövid uton való törvényes összeházasítására.

Tánciskola Gazdálkodók (polgári ifjak) részére a Royal dísztermében már megkezdődött. Beiratkozásokat még elfogadok, Tisztelettel ifj. Schaff János.

Lefejezett a vonat egy mozdonyfűtőt. Nagyváradról jelentik: A Nagyvárad Hollód között közlekedő személyvonaton tegnap borzalmas szerencsétlenség történt. Amikor a vonat Venter községhez közeledett, Szőke Béni huszszentendős fűtő kihajolt a mozdonyból. A fiatal fűtő, aki még nem ismerte a pályát, nem vette észre, hogy a vonat egy hidra érkezik. A hid vaskorlátja, a szó szoros értelmében leszlelt a szerencsétlen ember fejét, akinek törzse is kibukott a pályatestre. A holttestet beszállították Nagyváradra.

Városi parcellák átadása. A téglagyár mellett elterülő Papzugórt cserébe kapott Csengeri-féle föld parcellái az egyes bérlők részére november hó 13-án délelőtt 9 órákor a helyszínen át fognak adni. A bérlők felhívattak, hogy az átadásnál saját érdekében személyesen jelenjenek meg.

Táncestély a Royalban ma vasárnap este 8 óratól. Belépődíj 37 korona és a vigalmi adó.

Sarlach pusztit Dél-Bácskában. Szabadkáról jelentik: Több Dél-bácskai községben a sarlach ijesztő mértékben szedi áldozatait. Miután a kellő óvintézkedéseket nem tartották be, a legutóbbi napokban oly rohamosan terjedt el a járvány, hogy eddig már megközelíti az áldozatok száma az ezret. Egészségügyi kirendeltséget küldtek ki Belgrádból.

NAPSUGÁR VAGYONMENTŐ KIÁLLITASA ma estig díjtalanul megtekinthető Piac-utca 10. Arverés hétfőn—kedden—szerdán délután 3 órákor.

Patkánynapok november 16, 17 és 18-án. A városi tanács határozata folytán a patkányirtást november 16, 17 és 18-án ismételtén elrendelem. Az irtás végrehajtására város területén lakó összes háztulajdonosok vagy ezeknek megbízottai kötelezettek. Felhívom az összes háztulajdonosokat, hogy udvarukat és minden patkányjárta helyet november 14-én takarítsassák ki s 15-én családikat helyezzenek el azokon a helyeken, hol a patkányt észlelték. November 16, 17 és 18-án az így elhelyezett családokat patkánymentesítéssel keverjük össze, hogy az patkánymentesítés után ne értsük meg, hogy az patkánymentesítés után melyek a patkánymentesítettek, ezért és óvatos lesz. A főt krumpiszeletet, zöldséget vagy egyéb eledelt egy-két leveleskanálnyi irtószerezellel keverjük össze, miután azt vízben megpuhítottuk. A mérge az emberre nézve nem ártalmas. Ha a patkány a kitélt eledelből evett, azt utjal kell pótolni. A Cillon patkánymentesítő talomnáit (rendőrség fsz. 37. sz. szoba) minden háztulajdonos november 13, 14 és 15-én díjtalanul átveheti, de papírzacsokot hozzon magukkal. Figyelmeztetem a háztulajdonosokat, hogy rendelkezésem pontos betartását közegeimmel ellenőrzem s az az ellen vétők a fennálló miniszteri rendelet szerint büntetettek. — *Rostás István*, a városi előjáróság vezetője.

Színház

HETI MŰSOR:

Vasárnap délután: Lili báróné.
Vasárnap este: Magdolna.

Színházak és mozgószínházak közleményei

Ma este Halassy Mariska játsza a **Magdolnát**, holnap este pedig Karinán Annát! **Lili báróné** mérsékelt helyarákkal ma délután!

Rácsi Jenő 80-adi születésnapja tiszteletére ma este **Magdolna!**

Szerdán délután ifjusági előadás.

Vakondszövetség ma utoljára az Apollóban.

Pique Ass Matyasofszky Ilona főszereplésével és az 1051. számú fejező, amerikai bűnügy hétfőn az Apollóban.

SPORT

A vasárnapi program

Érdekes footballprogram kerüli vasárnap lebonyolításra. A **nagyerdői pályán** délután 2 órákor a DEAC a DTE-vel játszik a Magyar Kupáért. A két csapat a múlt vasárnap is találkozott s akkor az egyetemi csapat győzött 1: arányban. Ha az egyetemi csapat jó felállításban, a szokott lelkes désszel és kitartással játszik, a győzelem ismét az övé lesz. A két csapat a következő felállításban szerepel: DEAC: Alföldy—Csáky, Albis—Kis, Ökrös, Nagy Bálint—Schwitzer, Porer, Falusi, Kalmár, Held. DTE: Szabó—Barta III, Meister—Urbanovics, Fejér, Simon—Barta, Tarkányi, Pojzik, Kun, Kaiser, Bíró Balogh Imre. A nagyerdői pályán délelőtt 10 órákor a DMTK ifj.—DTE ifj. játszik. Bíró Tanássy László.

Az útegetéri pályán délután 2 órákor a DVSC—DKASE játszik a Magyar Kupáért. Erős küzdelem várható; a pillanatnyilag jobb csapat szerezheti meg a győzelmet a szerencse segítségével. Bíró Káldy Zsigmond lesz. Ugy a DEAC—DTE, mint a DKASE—DVSC kupamérkőzéseket eddöntetlen eredmény esetén meghosszabbítják, esetleg többször is.

A DMTK vasárnap Nyiregyházán játszik bajnoki mérkőzést.

FTC—MTK a két óségi rivális bajnoki küzdelem kerüli elődöntésre vasárnap Budapesten. A mérkőzésre Debrecenből is sokan feutaztak.

KÖZGAZDASÁG

A csomoge, gyümölcs, cukorka stb. kereskedők záróra ügye. Az üzleti záráskor rendelkező legújabb miniszteri rendelet szerint a Debrecen város területén levő cukorka, esemegye, gyümölcs és hasonló kereskedések esti 7 órákor bezárandók. Az érdekeltek kereskedők panaszos beadvánnyal fordultak a kamarához s kérték, hogy járjon közbe a sérelmes rendelet megváltoztatása érdekében. A kamarai ismerni kívánja ez ügyben az érdekeltek

kiválmait és észrevételeit, s ezért folyó évi november hó 13-án, d. u. fél 5 órakor a kamara kereskedelmi szakosztályának termében értekezletet tart, melyre az érdekelteket és érdeklődőket ez uton hívja meg.

Mézesésztá tanfolyam Debrecenben. A Hortobágyvidéki Méhészeti Rt., hogy a méznek a háztartásban és az iparban való felhasználási módját közismertté tegye, Debrecenben november 15-től 30-ig, továbbá december 1-től 15-ig mézesésztá tanfolyamot állít be saját költségén. Anyagról a Rt. igazgatósága gondoskodik. A készítményeket a karácsonyi piacon fogja értékesíteni. Felkértenek mindazok, akik e tanfolyamok valamelyikén részt szeretnének venni, hogy Péterfia utca 42. udvari keresztpületben **Huszár Miklós** igazgatónál, vagy a Rt. ügyésznél dr. **Gévy Bélánál** (Szent Anna-u. 11.) személyesen jelentkezzenek. Részvételi díj személyenként 500 korona, mely a jeleltételekkel lefizetendő. Az oktatás mindennap délután 3 óratól 6-ig tart. A tanfolyam f. hó 15-én, d. u. 3 órakor veszi kezdetét.

A behozatali engedélyt csatolni kell a csomagokhoz. A behozatali engedély nélkül érkezett postacsomagok osztozó tartályok megszüntetése és a jövőben való elkerülése végett a kereskedelemügyi miniszter kötelezővé tette, hogy a vámkielégítési Magyarországra címzett csomagokhoz a behozatali engedélyt és az elvámoláshoz szükséges egyéb okmányokat már a feladás alkalmával csatolják, vagy legalább a címletek azt az illetékes közvetítő vámhivatalnál a küldemény érkezése előtt helyezték letétbe. Abban az esetben, amikor a vámhivatal a küldemény kézbesítését bármilyen okból nem engedélyezi, a vámkövetítő postahivatal a címetelt arról értesíti. A címzett Budapesten 8 vidéken 10 nap alatt a hiányt pótolhatja, ellenkező esetben a küldeményt feladási helyére visszaküldik. A behozatali engedély letétbe helyezés esetén ezért 100 korona, az ennek alapján való vámkövetítésiért küldeményenként 20 korona, a fentemlített értesítésért 100 korona díj jár. Ajánlatos, hogy a felek haladéktalanul gondoskodjanak a részükre külföldről érkező küldemények felszereléséről.

Meggyőződhet arról minden **BUTOR** vásárló, hogy **butorait**, melyek saját gyáramban készülnek, a legolcsóbb **gyári áron beszerezheti**

Jancsó Testvérek
műbutor asztalosárúk és faporsók gyára
Debrecen. Gyártelep: Bárczi-utca 3. sz.
TELEFON 10-35.
2. Hozzájáró Csapó-u. 17. színházi átjáró.
Rendelésekre faporsókat a legolcsóbban szállítunk. — Árjegyzék ingyen.

Meghívás.
Az Iparosok Országos Központi Szövetkezete kötelekébe tartozó Debreceni Asztalosmesterek Szövetkezete mint az Iparosok Országos Központi Szövetkezete tagja **1922. nov. 30-án,** d. u. 5 órakor, határozatképtetenség esetén **1922. dec. 14-én** d. u. 5 órakor az Ipartestület Simonffy-utcai helyiségében

rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 19. és 23. §. értelmében meghívottnak.

- NAPIREND:**
1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
 2. Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
 3. Mérleg megállapítása.
 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
 5. Az igazgatóság 6 tagjának választása.
 6. Felügyelőbizottság 3 tagjának választása.
 7. Az alapszabályok 19., 25., 27. és 28-ik §-ának módosítása.
 8. Netaláni indítványok.
1920. évben a tagok száma 39 üzletrészesnek száma 69 volt; az év folyamán belépett — tag — üzletrésszel, ki épített tag — üzletrésszel: tehát maradt az 1921. év végén 39 tag 69 üzletrésszel.
A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében ki függesztetett és mindenki által megtekinthető.

Debrecen 1922. okt. 20.
Az igazgatóság.

A TÖZSDE
Magyar korona: 22 3/4
Zürichi jegyzés:

	Nyitás	Zárás
Berlin	9	675
Amsterdam	213.00	214.00
Newyork	546.50	546.75
London	2438.—	2439.—
Páris	35.00	35.15
Milánó	23.95	24.15
Prága	17.40	17.50
BUDAPEST	23	2275
Zágráb	223.00	225.00
Varsó	0.350	0.350
Bees	0074	0074
Osztr. bg.	0076	0076

Devizaközpont jegyzése
DEVIZÁK

Amsterdam 975—87, Bukarest 1575-675, Kopenhága 500 510, Krisztiania 455—65, London 11100 400, Berlin 30—35, Olaszország 104—09, Páris 160—5, Prága 77-81, Stockholm 685—80, Sváj: 455—70, Bécs 325—3., Zágráb 940—980, Newyork 2490—2565, Varsó 14.50—15.50.

A Kossuth-utcai református templomnál
a Nap-utca
egyik leghatalmasabb palotáját a tulajdonosörökösök vagyongozsztás miatt **eladni kénytelenek!**
12 ablaka van az utcai fronton!
Egy rendbeli 3 szobás és 5 rendbeli 2 szobás lakás!
Nap-utca 16. számú hatalmas nagy ház!
Ára 3 és fél millió korona!
A vevőnek át lesz adva beköltözhetőre egy 2 szobás lakás mellékhelyiségeivel.
Az érdeklődők forduljanak a kereszt-épületben lakó Tarieska Dániel urhoz, ő készséggel fogja bemutatni a lakásokat. Ezen ház felett is a Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik, egyedül csak ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló.
Iroda: Veres-utca 9.

Férfi és női **KALAPOK**
ALAKTÍZSÁT ÉS FESZTÉSEST SZAKSZERŰEN ÉS GYORSAN ESZKÖZÖLNEK
M. NAGY MIHÁLYNÁL Péterfia-utca 8. sz. alatt.

Gazdálkodók Házvevők!
Potomárért megkapható a József kir. herceg-utca 63. számú nagy telkű ház, két szobás lakásba rögtön be is költözhet, melyért szavatol a Nagy Lajos Orsz. Ingatlanforgalmi Vállalat!
Ott köthető meg a vétel, a foglaló is ott teendő le! Iroda: Veres-u. 9.

Liszt

0 as liszt	164 kor.
2 es főzöliszt	160 "
Buzaliszt I-a	154 "
6-os buzaliszt	152 "
Kétszeres I.	128 "
Rozsliszt	104 "
Tengeri dara	100 "
Árpadara	80 "
Alma	60, 80, 100 "
Hagyma	65 "

kaphatók kilogrammonként a **Köztisztviselők árudáiban**

FEHÉRTÓI temetkezési intézete
DÉGENFELD-TÉR 4. SZÁM. (Saját ház)
Telefon: nappal 11-85, éjjel 10-91.
Végez temetéseket helyben és vidéken jutányos árban személyes felügyelet mellett.
:: Exhumál és hullaszállítást vállal! ::
Raktáron: ÉRCZ- és MŰVIRÁGKOSZORUK!

Csapó 95. **Lengyel** **Csapó 28.**
KELMEFESTŐ
Bejárta a kapu alatt.
FEST mindennemű ruhákat **TISZTIT**
legolcsóbban és kifogástalanul.

Csoda olcsó vétel!
Igazán vétekezik, ha e hirdetést át nem oivassa!

Eladó kétemeletes még adómentes bérpalota a fővárosban!

Alkalmi vétel! Potom ár! Saját érdekében figyelmeztetek minden pénzes embert, aki Pesten is akar magának házat venni, hogy rögtön foglalozza le azt és csak azután nézze meg!
Budapesten a hatodik kerületben, villamos megállónál, a nyugati pályaudvar közvetlen közelében. Óriási nagy telek, évszázados fákkal.
A kétemeletes bérpalotán kívül van még e telken 4 szerényebb, földszintes lakóház! 52 rendbeli lakás és üzlet!

Ára az egésznek hatmillió korona!
Ne kutassák azt, hogy miért ilyen hihetetlen olcsó! Mert hiszen vannak esetek, körülmények, melyek rendkívüliségeket, csodákat szülnék! Példa rá a jelen eset!

Azonban csak folyó hó 20-ik napjáig eladó, azután már nem!
Ezen ingatlan eladása felett is a Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik, egyedül és kizárólag csak ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló délelőtt 9—1-ig, vagy este 5 és 7 óra között.
Iroda: Veres-utca 9. szám.

Hirdetmény

A Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Rt.-nak Debrecenben 1922 november 9-én tartott rendkívüli közgyűlése egyhangúlag elhatározta eddigi 270.000 K alaptőkéjének 10.300 drb egyenként 100 korona névértékű újonnan kibocsátandó részvény által 1.300.000 koronára való felemelését.

A kibocsátandó új részvényekre nézve a régi részvényeseket elővételi jog illeti meg olyképen, hogy minden egy darab régi részvény után négy darab új részvény vehető át. Ezen elővételi jog a régi részvényeseket a közgyűlési határozat értelmében csupán folyó évi november hó 15-én, déli 12 óráig illeti meg, mely idő alatt a Társaság hivatalos helyiségében (Piac-u. 59. sz.) a pénztárnál a régi részvény felmutatása mellett a jegyzendő új részvények névértéke teljes összegében egyszerre lefizetendő, amiről egyelőre a részvényesek ideiglenes részvényt fognak kapni.

Ezen határidőn túl az elővételi jog nem gyakorolható. Az elővételi jog gyakorlása a régi részvényekre rávezetettik.

Debrecen, 1922 november 9.

A Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Vállalat Részv.-társ. Igazgatója.

Speciális

szőrme és keztüfésztés mely fekete-re és minden színre felelősséggel. Női és férfi kalapok, mindennemű fonalak fehérítése és festése minden színre minta után, rögzítéssel nappalán, tömegmunkákat elvállalok, gyorsan és pontosan készítek.

HUNGÁRIA gőzmosó kelme- és ruha-festő vegytisztító vállalat Debrecen, Péterfia 4. Cégtulajdonos

LIBÁNDY ANDOR

A hajduböszörményi járás főszolgabírájától

1715-1922. K.

Pályázati hirdetés

Hajdubárház községben üresedésben levő és szabályszerű illetményekkel javadalmazott közigazgatási segédjegyzői és a község részéről 1000 koronával javadalmazott irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Pályázati kérvények az elméleti képzettséget igazoló bizonylatok kapcsán legkésőbb folyó évi november 30-ig benyújtandók.

A választás kitézése iránt később fogok intézkedni.

Hajduböszörmény, 1922 nov. 6.

Dr. SOMOSSY főszolgabíró.

Darabos mész

oltott mész, cement, téglá, cserép, fedél, porosz, száraz tüzifa, szén azonnali szállításra beszerezhető.

BARTHA fatelepén, Ispotály-u. 3-c. Telefon 785.

Ócskagépeket, vasat,

fémet és egész gyárberendezéseket, ha leégett is, a legmagasabb napi áron vesz **KEMÉNY SÁNDOR** Budapest, Visegrád-utca 43. Telefon 159-45.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szóig 30 kor., minden további szó 3 kor. Vasár és ünnepnapokon 10 szóig 40 kor., minden további szó 4 kor. Vaalagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítatnak

50-60 drb szarvasmarha teleteltést vállalok felében. Cím a kiadóban.

Cipő 44-es tiszta új eladó Darabos u. 44 sz.

Egy bódé, mely újságárúsításra, vagy tőzsdei célra alkalmas, eladó Cím a „Hajdúföld” kiadóhivatalában.

Bélyegzőgyár és vésőintézet PAULÓ I. Széchenyi-u. 22. Telefon: 14-98.

Vasabrocs van eladó kisebb nagyobb mennyiségben lapunk kiadóhivatalában Piac u. 59. szám.

Vaskályhát keresek megvételre. Ajánlatokat a kiadóba kérek „Kályha” jellegére.

Butorozott szobát keresek. Cím a kiadóban.

Csopakert, Vasuti or 35. számú szőlő is elkelt! Ne tessenek tehát most már érdeklődni utána! Az eladást eszközölte, lebonyolította Debrecen és Hajdúvármegye legrégebbi adásvételi irodája, a Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalat. Központi iroda: Debrecen, Veres u. 9. A tulajdonos személyes vezetés alatt, Fővárosi iroda: Budapest, VIII. Kárpfenstein-utca 26. Eladási és hirdetés megfizés állandóan fölvetetnek!

Makulatura üzleti könyvek, nyomtatványok esomagolásra eladók Cím a kiadóban

Tengeri kitérő minőségű eladó Burgundia utca 5. szám alatt.

Házat keresek megvételre beközíthető lakással (4-5 szobás) lehetőleg a belvárosban. Közvetítő díjazok. Megkereséseket a kiadóba kérek „Családi ház” jellegére.

Vadonutaj Wirth-zongora bérbéadó Burgundia u. 5. szám alatt.

Szőlőt keresek a Martinkán vagy Vámospéresen megvételre házzal és felszereléssel. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít „Szőlő” jelleg alatt.

P nyuth kakasok és tenyésztörzsek vannak eladók. Szappanos u. 22. szám.

Kun József kés és műszerműves Debrecen. Széchenyi-u. 1.

10-15 holdas birtokot keresek megvételre. Ajánlatokat a kiadóba kérek hely és ár megjelöléssel „10-15” jellegére. Közvetítő díj kizárva.

Gebauer Károly és Tsa

Debrecen legrégebbi és legszolidabb temetkezési vállalata, a legújtanysabban rendez temetéseket helyben és vidéken, a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. Exhumál. Szállításokat eszközöl. Tiszteviselőeknek árengedmény.

Debrecen, Kossuth-utca 2. (Városháza épület.) Telefon nappal: 103. Telefon éjjel: 60.

Tőkepénzesek!!

A „TELEGDY-FÜRDŐ” épület, az a hatalmas nagy sarokház-tömb, mely Debrecen egyik legértékesebb helyén, az állomás épülettel szembe van, ezennel eladóvá tétetik.

Csak komoly vevőkkel tárgyal az ingatlan eladása felett egyedül és kizárólag rendelkező Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalat tulajdonosa személyesen. Veres-utca 9. sz. a alatti irodájában délelőtt 9-11 óra, vagy délután 5 és 7 óra között.

Patkányirtó szerek,

mindenfélé pipereszappanok, parfümök kölniszeszkek, fogkező és hajápolószerek stb legolcsóbban beszerezhetők a

Korzó Drogueriában Piacz-utca 42. TELEFON 14 20

KONCZ tisztít

mindennemű ruhát gyorsan és kifogástalanul DEBRECEN, PÉTERFIA 30. ARANY JÁNOS-UTCA 10. SZ

Hirdetmény

A debreceni férfi és női szabóiparosok és rokonszakkák arbeszerzési szövetekezele folyó évi nov. hó 20-án az „Ipartestület” kistanácsstermében

rendkívüli közgyűlést

tart.

TÁRGY:

A szövetekezet felszámolása és a felszámoló bizottság megválasztása. Tekintettel a tárgy fontosságára, a tagok teljes számban való megjelenését kéri

az ELNÖKSÉG.

Nehéz az élet,

jó ruhába járni gondot ad, VÉGHÉZ olesón beszerezni tessék VÉGHÉZ menni, hol kevésbé használt finom férfi ruhák állandóan kaphatók.

Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben)

A hajduböszörményi járás főszolgabírájától

1715-1922. K.

Pályázati hirdetés

A Hajdubárház községben üresedésben levő szülészeti állásra ezenel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalma: törzsfizetés évi 240 korona, fizetési pótlék évi 2160 korona, drágasági pótlék évi 4800 korona.

Felhívom a pályázni óhajtozókat, hogy kérvényeiket, okleveleik és a forradalmak alatti magatartást igazoló bizonylat kapcsán legkésőbb folyó év november 30-ig adják be.

A választás iránt később fogok intézkedni.

Hajduböszörmény, 1922 november 6.

Dr. SOMOSSY főszolgabíró.

Legszébb és legmodernebb kidolgozás **FÉNYKÉPEK** és gyönyörű fényképnagyítások készülnek

Huszthy András
: ujonnan átépített műtermében :
és nagyítási műintézetében.
EGYHÁZ-TÉR 4.

Önkéntes árverési hirdetés

A Debreceni Első Takarékpénztár ügyészi irodájában 1922 november 14-ik napján délután 4 órakor önkéntes árverés eladatik a Haranghy György tulajdonát képező, debreceni 4087. sz. tkvi betétben A.-1 sor 3078 hrsz. alatt felvett, Debrecenben Libakert-u. 36-37. szám alatt fekvő 372.30 □-öl terjedelmű pusztatelek.

A legtöbbet ígérő köteles a vételár 20%-át bánatpénzül az árverés megejtésekor azonnal, a vételár teljes összegét pedig az adásvételi szerződés aláírásakor lefizetni.

Az ügylet verőre a legtöbbet ígéréssel, eladóra a Debreceni Első Takarékpénztár igazgatóságának jóváhagyásával válik kötelezővé. Vevő a jóváhagyás után nyomban birtokba lép és ettől kezdve viseli az ingatlan közterheit.

Részletes árverési feltételek megtekinthetők az ügyészi irodában.